

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

СУЧАСНА КУЛЬТУРА

підготовки бакалавра

спеціальності 034 Культурологія

освітньо-професійної програми Культурологія

Силабус навчальної дисципліни «СУЧАСНА КУЛЬТУРА» підготовки бакалавра галузі знань 03 гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньою програмою Культурологія

Розробник: Пригода-Донець Т. М. – доцент кафедри культурології, кандидат філософських наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми



Столярчук Н. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри культурології

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.



Завідувач кафедри

Столярчук Н. М.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 4 курс
		Семестр – 7, 8 семестр
		Лекції – 40 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) – 44 год.
		Самостійна робота -86 год.
		Консультації - 10 год.
Форма контролю: екзамен, екзамен		
		Форма контролю: екзамен, екзамен
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Пригода Таміла Миколаївна**

Науковий ступінь: **кандидат філософських наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Контактна інформація: моб. тел. 099 0715762, 0505393317

ел. адреса: tamprygoda@gmail.com

З розкладом можна ознайомитись на офіційному сайті ВНУ ім. Лесі Українки, зокрема за посиланням <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма навчальної дисципліни «Сучасна культура» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Культурологія». Сучасна культура

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна культура» є етап культурного процесу орієнтовно середини XIX-XX століть, що якісно відрізняється від попереднього, новочасного. Сучасність передбачає зверненість на актуальність, цілісність, діалектичність явищ, процесів, характеристик культури. Важливим моментом методологічного підходу є орієнтація не на ретро- чи перспективу культурного становлення у широкому сенсі концепту, а саме на його безпосередні і конкретні, часто суперечливі та неоднозначні, вияви. Предметом вивчення «Сучасної культури» є передусім західна (європейська) парадигма культура, центристська ідеологія якої починає втрачати своє домінування на рубежі XIX-XX століть із активним проникненням культурних ідей з інших континентів, з їх глибоким освоєнням європейськими філософами, митцями, громадськими діячами тощо. Обсяг дисципліни дозволяє системно охопити кілька блоків і періодів культури: друга половина XIX століття (ірраціоналізм, філософія життя, творчість Ф. Ніцше, французький символізм в літературі, музиці, реалізм в літературі та образотворчому мистецтві, прерафаеліти, інтуїтивізм і література «потoku свідомості», естетика «fin de siècle», символістський театр, стиль модерн), перша половина XX століття (модернізм, художній авангард, мистецькі експерименти. Видатні особистості, революційна естетика), друга половина XX століття (філософські ідеї Франкфуртської школи, протестна культура, екзистенціалізм в літературі та

філософії, основні тенденції в сучасній архітектурі, масова культура, інше).

2. Пререквізити

Вивчення курсу передбачає використання знань, набутих із таких навчальних дисциплін як ««Основи культурології», «Культура давніх цивілізацій», «Культура Сходу», «Культура європейського середньовіччя», «Культура європейського відродження», «Культура Нового часу», «Естетика і філософія мистецтва», інші.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета - представити сучасний культурний процес як цілісне явище у масштабах світової культури; ознайомити студентів з проблемами його становлення і розвитку; викласти особливості його теоретичного осмислення у сучасному культурологічному дискурсі.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 7. Здатність працювати автономно.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Фахові компетенції (СК):

ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК 14. Опанування теоретичних та практичних основ розвитку культурних і креативних індустрій, передусім, івент-менеджменту, арт-кураторства, екскурсійної та музейно-галерейної діяльності.

ФК 15. Здатність до пошуку інноваційних способів розв'язання актуальних суспільних проблем на основі системного розуміння розмаїття культурних норм та специфіки актуальних соціокультурних процесів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру

ПРН 3. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основні тенденції у художній культурі другої половини XIX століття						
Тема 1. Сучасність у контексті історико-культурного процесу	8	2	2	4		ДС/4
Тема 2. Імпресіонізм: основні представники та естетичні ідеї. Неоімпресіонізм. Постімпресіонізм	13	2	4	6	1	ДС/4
Тема 3. Реалізм як мистецький напрямок і як соціокультурна тенденція	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 4. Символізм. Естетичні ідеї та мистецька практика	11	2	2	6	1	ДС/4
Тема 5. Стил модерн. Синтез мистецтв.	9	2	2	4	1	ДС/4
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем	49	10	12	24	3	50
Змістовий модуль 2. Філософський дискурс: Ірраціоналізм. Філософія життя. Інтуїтивізм						
Тема 6. Філософія Світової Волі А. Шопенгауера	9	2	2	4	1	ДС/5
Тема 7. Філософія життя Ф. Ніцше. «Академічна» філософія життя: Г. Зіммель, В. Дільтей	11	2	2	6	1	ДС/5 або ДС/3+Р/2
Тема 8. Інтуїтивізм А. Бергсона. Література «потoku свідомості»	11	2	2	6	1	ДС/5 або ДС/3+Р/2
Тема 9. Передекзистенціалізм С. Кіркегора	8	2	2	4		ДС/5 або ДС/3+Р/2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 2	39	8	8	20	3	50
Всього годин / Балів	88	18	20	44	6	100

Змістовий модуль 3. Модерністичні та авангардні практики у мистецтві першої половини XX століття						
Тема 10. Фовізм. Примітивізм	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Тема 11. Кубізм. Життя і творчість П. Пікассо	9	2	2	4	1	ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Тема 12. Експресіонізм у мистецтві та літературі	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Тема 13. Сюрреалізм. Творчість С. Далі	10	4	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Тема 14. Абстракціонізм. Супрематизм	11	2	4	4	1	ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Тема 15. Футуризм. Конструктивізм.	11	2	2	6	1	ДС/4 або ДС/2+Р/ 2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 3	57	14	14	26	3	54
Змістовий модуль 4. Основні тенденції в культурі та мистецтві другої половини XX століття						
Тема 16. Екзистенціалізм: основні представники та ідеї	9	2	2	4	1	ДС/5
Тема 27. Новітні тенденції у мистецтві	8	2	2	4		ДС/5
Тема 18. Основні тенденції в архітектурі	9	2	2	4	1	ДС/5
Тема 19. Масова культура. Франкфуртська школа, рух великого заперечення	11	2	4	4	1	ДС/5або ДС/3+Р/ 2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 4	37	8	10	16	3	46
Всього годин / Балів	94	22	24	42	6	100
Всього годин / Балів	180	40	44	86	10	200

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, МКР– модульна контрольна робота, Р – реферат, або ж аналітичне есе.

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. «Захід Європи» О. Шпенглера: основні ідеї. Декаданс у культурі межі століть.
2. Позитивізм у культурі XIX-XX століть: еволюція теорії.
3. Імпресіонізм, оптика і фотографія: пошук образу.
4. «Мистецтво для мистецтва»: теорія і практика.
5. Стиль модерн і мода: культурологічні розвідки.
6. Філософія А. Шопенгауера та буддизм: порівняльні візії.

7. Ф. Ніцше: особливості біо-, географії і творчості.
8. Філософська герменевтика: основні тенденції.
9. Феномен релігії у творчості А. Бергсона.
10. Співвідношення елітарного і масового у примітивізмі.
11. Кубізм і творчість П. Сезанна.
12. Експресіонізм як суспільна емоція: інтерпретації.
13. Сюрреалізм та ідеї К.-Г. Юнга.
14. Творчість Р. Магрітта.
15. Абстракціонізм в архітектурі.
16. Конструктивізм у сценічному мистецтві (балет, спортивні паради, драматичний жанр, опера, кінематограф).
17. Футуризм в архітектурі.
18. Футуризм у музиці. Експериментальна музика.
19. Раціовіталізм у творчості М. де Унамуно.
20. Кітч і мистецтво примітиву. «Історія» масової культури.
21. «Соціальна архітектура» ХХ століття: основні тенденції.
22. Філософія Е. Фрома: основні ідеї.
23. Процес розпредметнення мистецтва у модернізмі та авангарді.
24. Коко Шанель як маркер культури ХХ століття.
25. Феномен богемі і сучасне мистецтво.
26. Париж і модернізм у мистецтві.
27. Іспанська поезія першої половини ХХ століття.
28. С. Кіркегор як «лицар віри».
29. Музичний авангард як заперечення традиції.
30. Модернізм і політичні ідеї і практики ХХ століття.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомі причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (*проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе*) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування), подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Екзамени проводяться в терміни, визначені деканатом у 7 і 8-му семестрах. Студентам, що не з'явилися на залік чи іспит з поважних причин, дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку чи іспиту відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з філософськими текстами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

V. Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти

Семестр 7.

Поточний контроль (має 40 балів)									Модульний контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	30	30	
4	4	4	4	4	5	5	5	5			
20					20						
40									60		

Семестр 8.

Поточний контроль (має 40 балів)										Модульний контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	
T19	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	30	30	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
24					16							
40										60		

Максимальна кількість балів,**яку може отримати студент за види навчальних робіт:**

Семінарські заняття (за роботу на одному занятті – 4-5 бали; у тому числі – відповідь на питання – 3 бал, доповнення – 2 бал) – максимум 40 балів. (за семестр).

модульна контрольна робота 1 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 2 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 3 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 4 – мах 30 балів.

Максимум – 60 балів (за семестр).

Критерії оцінювання:**Семінарських занять:**

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- комплексний підхід до питань курсу,
- культура диспуту,
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність, критичність, комплексність мислення.

Повне й глибоке змістовне розкриття питань по темі оцінюється 4-5 балами; достатній рівень розкриття – 3-4 балами; часткове розкриття – 2 балами; поверхнєве й неповне розкриття – 1 балом; якщо зміст теми зовсім не розкрито – 0 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю за (7 і 8 семестр) є екзамени, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид індивідуальних завдань (наприклад, перездати якусь тему, написавши підсумковий реферат, есе тощо). На екзамен виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до екзамену (7 семестр)

1. Сучасність як культурологічна категорія.
2. Духовні, соціально-історичні, політичні умови розвитку культури у другій половині XX століття.
3. Премодерн, модерн, постмодерн як культурна метаморфоза європейської цивілізації.
4. Концепція «занепаду Європи» і сучасна культура.
5. Модернізм як соціокультурна і художня тенденція.
6. Париж – столиця мистецтва.
7. Реалізм як художній напрямок.
8. Критичний реалізм у літературі.
9. Реалізм в образотворчому мистецтві.
10. Натуралізм: естетика та мистецька практика.
11. Позитивізм: основні ідеї.
12. Імпресіонізм як мистецька практика.
13. Імпресіонізм: основні представники.
14. Неоімпресіонізм.
15. Постімпресіонізм: естетика і життя.
16. Філософія А. Шопенгауера: основні ідеї.
17. Світова воля як основна категорія філософської концепції А.Шопенгауера.
18. Етика А. Шопенгауера.
19. Естетичні ідеї Шопенгауера.
20. Філософія життя Ф. Ніцше.
21. Аполонівське і діонісійське начала у філософії Ніцше.
22. Ідея надлюдини у філософії Ф. Ніцше.

23. Імморалізм філософії Ф. Ніцше.
24. «Антихристиянин» Ф. Ніцше.
25. «Так казав Заратустра»: основні ідеї.
26. Ніцшеанство у сучасній культурі.
27. Інтуїтивізм А. Бергсона: основні ідеї.
28. Ідея тривалості у філософії А. Бергсона.
29. Інтуїція і художня творчість у філософії А. Бергсона.
30. Література «потoku свідомості»: М. Пруст.
31. Французький имволізм. Символістська поезія.
32. Символізм у літературі.
33. Феномен символу у символізмі.
34. Нова театральна естетика: «символічний» театр.
35. Модерн. Синтез мистецтв.
36. Модерн: національні варіанти стилю.
37. Стиль модерн в Україні.
38. Передекзистенціалізм С. Кіркегора: філософія і життя.
39. Поняття абсурду і відчаю у творчості С. Кіркегора.
40. Проблема віри і розуму у філософії С. Кіркегора.

Перелік питань до екзамену (8 семестр)

1. Поняття екзистенції у сучасній культурі.
2. Екзистенціалізм А. Камю.
3. Екзистенційні ідеї Ж.-П. Сартра.
4. Експресіонізм в літературі.
5. Експресіонізм в образотворчому мистецтві.
6. Е. Мунк: життя і творчість.
7. Фовізм як художня практика.
8. Основні естетичні ідеї фовізму.
9. Творчість А. Матіса.
10. Особливості стилю примітив.
11. Футуризм як умонастрій та художній напрямок.
12. Художня практика кубізму.
13. Кубізм: естетична концепція.
14. Творчість П. Пікассо.
15. Творчість інших представників кубізму.
16. Проблема предметності у модернізмі.
17. Абстракціонізм як авангард.
18. Творчі ідеї К. Малевича.
19. Філософія і мистецтво В. Кандинського.
20. Конструктивізм: основні ідеї і представники.
21. Конструктивізм в архітектурі та дизайні.
22. Дадаїзм: антимистецтво та антиестетика.
23. Метафізичний живопис: пошук іншої реальності.
24. Сюрреалізм: естетичні принципи творчості.
25. Сюрреалізм в образотворчому мистецтві.
26. Творчість С. Далі.
27. Сюрреалізм: творчість інших художників.
28. Сюрреалізм у літературі та драматургії.
29. Психоданаліз та проблема творчості у сюрреалізмі.
30. Сюрреалізм у кінематографі.
31. Поп-арт: основні представники.

32. Творчість Е. Воргола.
33. Розвиток мистецтва у другій половині ХХ століття: основні стилі і тенденції.
34. Перформенс та хепенінг: експерименти.
35. Основні тенденції в архітектурі ХХ століття.
36. Творчість Ж. де Ле Корбюзьє. «Модульор».
37. Творчість Л. ван дер Рое.
38. Баухауз і творчий досвід П. Гропіуса.
39. Творчі ідеї Райта.
40. Феномен соціальної архітектури.
41. Франкфуртська школа: основні ідеї і сучасна культура.
42. Французькі поети ХХ століття.
43. Особливості поетичної творчості у ХХ столітті: нова поетична мова.
44. Масова культура і споживацтво.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література

1. Архітектуриний самвидав. Теорія сучасної архітектури. // <http://arch-vydav.blogspot.com/2011/01/1-1946.html>
2. Бергсон А. Творческая эволюция. // <http://psylib.org.ua/books/bergs01/index.htm>
3. Бодлер Ш. Квіти зла. / <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=2257>
4. Віденська сецесія / <https://andy-travelua.livejournal.com/221645.html>
1. Дали С. Дневник одного гения. М., 2014
2. Ільницька Т. Сецесія як філософсько-естетична модель модернізму кінця ХІХ-початку ХХ століття. // <https://probapera.org/publication/13/16585/setsesiya-yak-filosofsko-estetychna-model-modernizmu-kintsya-xix--pochatku-xx-st.html>
3. Імпресіонізм як напрям у мистецтві // <http://estetica.etica.in.ua/impresionizm-yak-napryam-u-mistetstvi/>
4. Історія філософії. За редакцією В.Ярошовця. – К., 2002

5. Конструктивізм в живопису. Стили та напрямки в образотворчому мистецтві. // <https://ukr.mainstreetartisans.com/3900558-constructivism-in-painting-styles-and-trends-in-art>
6. Корбюзье Ле Ж. Архитектура XX века. – М., 1977.
7. Корбюзье Ле Ж. Модульор. – М., 1976.
8. Kierkegaard S. The Sickness Unto Death. Penguin, 1989. 208 p.
9. К'єркегор, Сьорен / Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742 с.
10. Кіркєгор С. Або-або (будь-яке видання)
11. Кіркєгор С. Хвороба до смерті (будь-яке видання)
12. Кіркєгор С. Страх і трепет (будь-яке видання)
13. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика XX століття. – К., 1998
14. Модернізм. // <https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/2728-modernizm>
15. Наливайченко Ю. Б. Художественные направления в искусстве XX века. – К., 1986
16. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Київ, 1996
17. Ніцше Ф. Сочинения: В 2 т. – М., 1998
18. Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. – К., 1994
19. Особливості розвитку мистецтва і науки у XX столітті. // <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10187/>
20. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1998
21. Подорога В. Выражение и смысл. – М., 1994
22. Поняття модернізму. Течії модернізму, їхня характеристика. // https://pidru4niki.com/14131112/literatura/ponyattya_modernizmu_techiyi_modernizmu_yi_hnya_harakteristika
23. Поп-арт: коротка історія, особливості та цікаві факти // <http://kafedra.com.ua/styl-pop-art-korotka-istoriya-osoblyvosti-ta-tsikavi-fakty/>
24. Поп-арт: краткая история // <http://www.fiveplus.org.ua/pop-art-kratkaya-istoriya>
25. Попович М. Рациональність і виміри людського буття. – К., 1997
26. Рославець О. М. Реалізм у живопису Франції XIX століття — К.: Мистецтво, 1979
27. Соболев О. М. Постмодерн і майбутнє філософії. – К., 1997
28. Стили сучасної архітектури. // <https://ek-architecture.com.ua/arhitektura/stili-sovremennoj-arhitektury/>
29. Сучасна архітектура в історичному середовищі. // <https://archcity.pro/2017/04/27/suchasna-arhitektura-v-istorychnomu-seredovyshhi-dyskusiya/>
30. Сучасна архітектура України // <https://suchasna-arkhitertura0.webnode.com.ua/novini/suchasna-arkhitektura-v-ukrajini/>
31. Сучасність архітектури України XXI століття. // <https://sites.google.com/site/svitpptcomua/sucasnist-arhitekturi-ukraieni-21-stolitta>
32. Український архітектурний модерн. // <https://ukrarchipedia.com/uk/nation-building/ukrainian-architectural-modern>
33. Сюррелізм // https://foto-vse.blogspot.com/2014/03/blog-post_22.html
34. Український архітектурний модерн: Історія втраченої естетики. // https://texty.org.ua/articles/46453/Ukrajinskyj_arkhitekturnyj_modern_Korotka_istorija_vtrachenoji_jestetyky-46453/
35. Шопенгауер А. Світ як воля і уявлення (будь-яке видання)

36. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории: В 2 т. — М.: Мысль, 1993. — Т. 1: Гештальт и действительность.
37. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории: В 2 т. — М.: Мысль, 1998. — Т. 2: Всемирно-исторические перспективы.
38. 8 наївних питань про сучасне мистецтво // <https://www.the-village.com.ua/village/city/specials-city/290651-hennessy>
39. Пригода Т. Сучасна культура: методичні рекомендації / Т. М. Пригода. — Луцьк. — Вежа-Друк, 2017. — 51 с.
40. Пригода Т. Художній дискурс тілесності в сучасній культурі / Т. М. Пригода // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. — Луцьк. — 2016. — № 10 (334). — С.94–98.
41. Пригода Т., Донець І. «Музичний» урбанізм: креативна тотожність людини і місця / Т. Пригода, І. Донець // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. — № 10 (383). — 2018. — С. 85–88.
42. Пригода Т. Мінімалізм, дзен, карантин у сучасній культурі: спроба усвідомленого споживацтва. / Т. Пригода / Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Вип. 35. — Рівне, РДГУ, 2020. - С. 143-149